

երթամ. և զոր ինչ խնդրեցէք յանուն իմ՝ արարից զայն, զի փառաւորեսցի Հայր յՈրդին (Յովհ. ԺԴ. 12-13): Հետագային առաքեալներն ալ և հաւատքով լեցուն եկեղեցւոյ Ս. Հայրապետներ հրաշքներ զործեցին Աստուծոյ փառքին համար, չէ՞ որ մանանխի հատիկին չափ հաւատք ունեցողը պիտի կրնար լեռը շարժել:

Երկնքի արքայութիւնը թանկագին ազամանդի մը կը նմանցնէր Յիսուս. զայն ունենալու համար անհրաժեշտ է ամէն բան ծախել և տէր ըլլալ պատուական քարին: Հրեաները չէին կրնար թափանձել բառերէն անդին՝ խորհուրդին, չէին կրնար բաժնուիլ իրենց ինչքերէն: Ոչ ոք կրնայ ծառայել թէ մամոնային և թէ Աստուծոյ: Ոչ միայն հրեաներ ալ բազմահազար մարդիկ այսօր իսկ չեն ուզեր ըմբռնել, կամովին կուրցնելով իրենց հասկացողութիւնը: Որովհետեւ նրաթը ընդհանրապէս, թանձրացեալ իր իմաստով երջանկութեան պատրանքը կուտայ մարդոց այս աշխարհին մէջ: Բայց ասկէ վեր ևս զերգանց սկզբունքներ, վսեմ ճշմարտութիւններ և կրօնական խորունկ ապրումով իրազօրծելի կեանք մը կայ որոնցմով մարդը կրնայ գերազանցել իր բնութիւնը: Ամէն օր մարդը այս ամենի պայքարն է որ կը մղէ: Պայքար ընդմէջ հոգեկանին և նրաթականին: Պատմութիւնը մէկ խոշոր արձանագրութիւնն է այս ողբերգական պայքարին: Զոհել զիտնալն է որ կ'առաջնորդէ մեզ մեծութիւններու, այդպիսով կ'անդրանցնինք սոսկական մահկանացուներու սահմանագծէն՝ նայելու համար յաւերթին: Ով որ կ'ուզէ իր անձը ապրեցնել, պէտք է մոռնայ, պէտք է ուրանայ զայնա:

Ուէ մէկը որ կը կարդայ Աւետարանները վերահասու պիտի ըլլայ Յիսուսի այս պահանջին բացարձակութեան: Յիսուս չէր արհամարհեր նրաթը, չէր անտեսեր անոր տեղն ու զերը կեանքին մէջ: Սինիք պէտք է ըլլայ մարդ՝ մերժելու համար նրաթին և զրամին զերը ընկերութեան մէջ, Յիսուս կ'արժեւորէր ազնուութեամբ արուած զգաւաթ մը պաղ ջուրը...: Յաւիտենական թաղաւորութիւնը սակայն չի կրնար հաստատուիլ նրաթական զօրութեան վրայ. վստիկ աշխարհի հաստատում մը պիտի նշանակէր աւաղի վրայ կառուցանել. մինչ

Աստուծոյ թաղաւորութիւնը յաւիտենական է և անանց, խարսխուած ըլլալով սիրոյ վրայ: «Սիրեսցես զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումէ և յամենայն անձնէ քումէ և յամենայն զօրութենէ քումէ»: այս է առաջինը պատուիրաններէն:

Աւելի և աւելի կը շեշտուէր Յիսուսի և Փարիսեցիներու միջև բացուածքը և Յիսուս արտում բայց խանդով ու քնքշութեամբ լեցուն հայեացքով կը նայէր իր աշակերտներուն, որովհետեւ զիտէր թէ անոնք պիտի շարունակէին իր Աւետարանի քարոզութիւնը, անոնք պիտի ըլլային տաբաժիչները իր վարդապետութեան, յաւիտենական Բանին: Յիսուս կ'արժեւորէր իւրաքանչիւր հոգի առանց խտրութեան, զասակարգի և զիրքի:

Սիրով, բարութեամբ, քնքշութեամբ չի՞ նայիր Անիկա իր բոլոր աշակերտներուն, աշխարհի բոլոր մեղաւորներուն, վստիկ եղծ կամի զմահ մեղաւորին, ալ զդառնալն նորա ի չար ճանապարհէն և զկեանք: Անհրաժեշտ է որ ամէն ոք յաւերժական աշակերտութեամբ մը աշակերտի Տիրոջ հարց տայ. — «Տէ՛ր, առ ո՞վ երթիցուք, զի զբանս կենաց յաւիտենականաց ունիւք»:

ԶՍԻԷՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ Զ.

Վարդանանց պատերազմը ռազմական տեսակետով չէ որ պէտք է գնահատուի. անոր նշանակութիւնը կը կայանայ Ազգին մեծամասնութեան՝ գաղափարի մը սիրոյն զոհուելու համար ցոյց տուած պատրաստակամութեան մէջ: Այդ գաղափարը իր բարոյական գոյութեան հարցն է: Իբեւ պզտիկ ժողովուրդի մը կողմէ մեծ պետութեան մը դէմ մղուած կռիւ, անիկա գրեթէ անզուգական է պատմութեան մէջ:

Բիւր ոյժին դէմ իրաւունքին մարտնչումն է ան, այս պատկառաւ, պատերազմէ աւելի՝ զիցազնեղութիւն մըն է անիկա: Վարդանանց կռիւը Աւետարանով լուսաւորուած ազգի մը խղիմսանքին հանդիսաւորագոյն պայքարն է:

ԹՈՐԳՈՍ ԱՐՔԵՊՍ.